

**2022–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS APLINKOS APSAUGOS IR KLIMATO KAITOS VALDYMO PLĖTROS PROGRAMOS
PROBLEMŲ–PRIEŽASČIŲ MEDIS**

NRF tikslas	6 tikslas. Užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, saugoti biologinę įvairovę, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui										
	6.1. Išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokytis ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje (ATLPS) dalyvaujančiuose sektoriuose, palyginti su 2005 m., procentais (2018 m. – -40,7; 2025 m. – -45; 2030 m. – -50) 6.2. Išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokytis ES ATLPS nedalyvaujančiuose sektoriuose, palyginti su 2005 m., procentais (2018 m. – 12,2, 2025 m. – -6,4; 2030 m. – -25) 6.3. Išmetamo į aplinkos orą teršalų (sieros dioksido (SO ₂)) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m., procentais (2019 m. – -57,7; 2025 m. – -59; 2030 m. – -60) 6.4. Išmetamo į aplinkos orą teršalų (azoto oksidų (NO _x)) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m., procentais (2019 m. – -22,3; 2025 m. – -49,5; 2030 m. – -51) 6.5. Išmetamo į aplinkos orą teršalų (nemetaninių lakiųjų organinių junginių (NMLOJ)) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m., procentais (2019 m. – -20,6; 2025 m. – -39,5; 2030 m. – -47) 6.6. Išmetamo į aplinkos orą teršalų (amoniako (NH ₃)) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m., procentais (2019 m. – -7; 2025 m. – -10; 2030 m. – -10) 6.7. Išmetamo į aplinkos orą teršalų (smulkiųjų kietųjų dalelių (KD _{2,5})) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m., procentais (2019 m. – -37,1; 2025 m. – -41; 2030 m. – -45) 6.8. Miestų, kuriuose metinė kietųjų dalelių KD ₁₀ koncentracija neviršija PSO rekomenduojamo lygio, dalis, procentais (2020 m. – 11,1; 2025 m. – 30; 2030 m. – 40) 6.9. Žaliųjų viešųjų pirkimų vertės dalis nuo visų viešųjų pirkimų vertės, procentais (2020 m. – 5; 2025 m. – 100; 2030 m. – 100) 6.10. Bendras atliekų kiekis bendrojo vidaus produkto (BVP) vienetai, tonos/mln. eurų (2018 m. –105; 2025 m. – 100; 2030 m. – 90) 6.13. Priešlaikinės mirtys, priskiriamos ilgalaikiam kietųjų dalelių KD _{2,5} poveikiui, mirusiųjų skaičius per metus, vienetais (2017–2019 – 245; 2025 m. – 196; 2030 m. – 110).										
NRF uždavinys	6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą										
	6.4.1. Sutaupyta daugiabučių namų ir savivaldybių viešųjų pastatų ūkyje energijos suminis kiekis, GWh (2020 m. – 0, 2025 m. – 584, 2030 m. – 5336).										
NRF uždavinys	6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams										
	6.6.1. Su klimatu susijusių ekonominių nuostolių dalis nuo BVP (per metus), procentais (2018 m. – 0,08; 2025 m. – ≤ 0,08; 2030 m. – ≤ 0,08). 6.6.2. Be valymo išleistų paviršinių nuotekų dalis, procentais (2020 m. – 46,59; 2025 m. – 42; 2030 m. – 36).										
NRF uždavinys	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą										
	6.7.1. Geros būklės vandens telkinių dalis, procentais (2015 m. – 53; 2025 m. – 90; 2030 m. – 100). 6.7.2. Gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais, procentais (2017 m. – 81,8; 2025 m. – 86; 2030 m. – 90). 6.7.3. Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais, procentais (2017 m. – 77,6; 2025 m. – 85; 2030 m. – 95). 6.7.4. Efektyviai veikiančių viešųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių dalis, procentais (2020 m. – 45; 2025 m. – 65, 2030 m. – 100).										
NRF uždavinys	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą										
	6.8.1. Lietuvoje aptinkamų Europos Bendrijos svarbos rūšių apsaugos būklės pokytis (skirtumo tarp rūšių, kurių būklė pagerėjo, ir rūšių, kurių būklė pablogėjo, dalis nuo visų rūšių), procentais (2019 m., palyginti su 2013 m. – 5; 2025 m. – 15; 2030 m. – 30). 6.8.2. Lietuvoje aptinkamų Europos Bendrijos svarbos buveinių tipų apsaugos būklės pokytis (skirtumo tarp buveinių tipų, kurių būklė pagerėjo, ir buveinių tipo, kurių būklė pablogėjo, dalis nuo visų buveinių tipų), procentais (2019 m., palyginti su 2013 m. – - 9; 2025 m. – 10; 2030 m. – 30). 6.8.3. Natūralių ir pusiau natūralių teritorijų ploto santykis su Lietuvos plotu, procentais (2019 m. – 52,04; 2025 m. – 53; 2030 m. – 55). 6.8.4. Miško kirtimų ir medienos grynojo priaugio santykis medienai tiekti naudojamuose miškuose, procentais (2014–2018 m. – 69; 2025 m. – 75; 2030 m. – 80). 6.8.5. Lietuvos miškingumas, procentais (2020 m. – 33,7; 2025 m. – 35; 2030 m. – 36). 6.8.6. Žuvų išteklių būklės indeksas (ežeruose ir tvenkiniuose), indeksas (2018 m. – 0,47; 2025 m. – 0,48; 2030 m. – 0,55).										
NRF uždavinys	6.10. Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti										
	6.10.1. Komunalinių atliekų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis (kg/m.), palyginti su ES vidurkiu, procentais (2018 m. – 94,02; 2025 m. – <100; 2030 m. – <100) 6.10.2. Sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis, procentais (2019 m. – 21,5; 2025 m. – 15; 2030 m. – 5). 6.10.3. Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis, procentais (2019 m. – 49,73; 2025 m. – 55; 2030 m. – 60). 6.10.4. Atliekų sektoriuje išmetamo ŠESD kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, procentais (2016–2018 m. – - 37,2; 2025 m. – -50,9; 2030 m. – -65)										
NRF uždavinys	6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę										
	6.11.1. Aplinkos apsaugos institucijų viešųjų paslaugų vartotojų patenkinimo indeksas, balais (2020 m.– 60; 2025 m. – 65; 2030 m. – 70). 6.11.2. Aplinkos apsaugos institucijų, atliekančių ūkio subjektų veiklos priežiūrą, pažangumo indeksas, balais (2020 m. – 5,96; 2025 m. – 7,0; 2030 m. – 8,0). 6.11.3. Gyventojų, prisidedančių prie aplinkos saugojimo, dalis, proc. (2018 m. – 28; 2025 m. – 35; 2030 m. – 50).										
Problemos	1. Neefektyviai ir neracionaliai naudojama energija ir energetiniai ištekliai pastatų sektoriuje										
	2. Išmetamas didelis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis										
Problemos	3. Gamtinės ekosistemos, šalies infrastruktūra, ūkio sektoriai neatsparūs didėjančioms klimato kaitos keliamoms grėsmėms ir poveikiui										
	4. Dalis vandens telkinių nėra geros būklės										
Problemos	5. Nepakankamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo ir kokybės užtikrinimas										
	6. Mažėja natūralių ir pusiau natūralių teritorijų, silpnėja gamtinio karkaso teritorijų ekologinis potencialas, nyksta biologinė įvairovė, degraduoja ekosistemos, mažėja jų teikiamų paslaugų kokybė										
Problemos	7. Neišnaudojamas miško išteklių potencialas darniam miškų sektoriui plėtoti										
	8. Nepakankamas žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (ŽNŽNKM) sektoriaus išmetamų ŠESD kiekio absorbcinis potencialas										
Problemos	9. Didėjantis susidarančių atliekų kiekis ir nepakankamai efektyvus atliekų tvarkymas										
	10. Neužtikrinamas neigiamo poveikio aplinkai prevencijos veiksmingumas										
Problemos	11. Nepakankamai veiksminga aplinkos monitoringo sistema kelia riziką, kad aplinkos kokybės valdymo sprendimai priimami trūkstant pagrįstos informacijos										
	12. Nesukurta efektyviai veikianti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės sistema										
Priežastys	1.1. Energetiškai neefektyvūs pastatai 1.1.1. Netinkama pastatų savininkų (energijos vartotojų) elgsena 1.1.2. Valstybės politikos nuoseklumo										
	2.1. Esama klimato kaitos valdymo politika nepakankama pasiekti ambicingus 2030 m. ir vėlesnius išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslus 2.1.1. Trūksta institucinių gebėjimų prognozuoti išmetamų										

stoka 1.2. Neišnaudotas centralizuotas šilumos gamybos ir tiekimo potencialas 1.3. Nepakankami pastatų renovacijos tempai 1.3.1. Riboti renovacijos gebėjimai suplanuoti ir įgyvendinti kompleksiniu s, įtraukius ir veiksmingai koordinuotus sprendimus 1.3.2. Riboti pastatų savininkų finansiniai ištekliai 1.3.3. Lėtas ir nenašus pastatų atnaujinimo procesas	kiekį ir vertinti poveikį 2.1.2. Trūksta reglamentavimo ir vieningos metodikos CO2 taršos rodikliams skaičiuoti ir paskatų įmonėms tai taikyti 2.1.3. Trūksta paskatų gyventojams naudoti klimatui draugiškas ir išmetamų ŠESD kiekį mažinančias priemones, ypač renkantis mažiau taršias transporto priemones 2.1.4. Neužtikrinamas tvarus investavimas (FM) 2.1.5. Žmoniškųjų išteklių ir švietimo programų neatitikimas darbo rinkos poreikiams, susijusiems su klimato kaitos keliama: iššūkiais: 2.1.5.1. Švietimo programos nepakankamai atitinka darbo rinkos poreikius (ŠMSM) 2.1.5.2. Trūksta reikiamos kvalifikacijos darbuotojų (SADM) 2.1.6. Valstybinio požiūrio į vystomąjį bendradarbiavimą klimato kaitos srityje stoka. 2.2. Nepakankamai taikoma išmetamų ŠESD kiekį mažinančių priemonių įvairiuose ūkio sektoriuose. 2.2.1. Transporto sektorius generuoja didžiausią išmetamų ŠESD kiekio dalį Lietuvoje (SM) 2.2.2. Neefektyviai ir neracionaliai naudojama energija ir energetiniai ištekliai pastatų sektoriuje (1	poveikį visuomenės sveikatai, biologinei įvairovei, gamtinėms ekosistemoms, žemės ūkiui, infrastruktūrai, kultūros paveldui ir kt. 3.1.3. Hidrometeorologinių stebėjimų ir perspėjimų apie pavojingus reiškinius informacija netenkina prisitaikymo prie klimato kaitos, visuomenės ir verslo saugumo poreikių 3.1.4. Nepasiruošta prisitaikyti prie mažėjančio upių nuotėkio ir galimų hidrologinių sausrų. 3.1.5. Visuomenė per mažai dalyvauja sprendžiant klimato kaitos problemas 3.2. Per mažai taikoma prisitaikymui prie klimato kaitos skirtų priemonių. 3.2.1. Inžinerinės infrastruktūros ir statinių valdysenos sprendimai nėra efektyviai reglamentuoti, pagrįsti pažangiomis žiniomis apie atsparumą klimato kaitai, prisitaikymą prie besikeičiančių klimato sąlygų, kas didina inžinerinės infrastruktūros ir statinių pažeidžiamumą ekstremalių reiškinių metu ir su tuo susijusius ekonominius nuostolius. 3.2.2. Per mažai įdiegta potvynių rizikos valdymo priemonių. 3.2.3. Neišnaudojamos galimybės formuoti atsparesnius klimato kaitai medynus, klimato pokyčiams nepritaikyta miškų priešgaisrinė ir sanitarinė apsauga. 3.2.4. Įprastinėms žemės ūkio kultūroms sunku prisitaikyti prie besikeičiančio klimato (ŽŪM). 3.2.5. Baltijos jūros krantai neatsparūs jūros lygio kilimui ir ekstremaliems meteorologiniams reiškiniams. 3.2.6. Miestai nepakankamai atsparūs poplūdžiams.	(stebėsenos, studijų ir kt.) situacijai įvertinti ir įrodymais grįstiems sprendimams priimti 4.1.3. Ribotos galimybės vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vandenų srityje 4.1.4. Trūksta visuomenės sąmoningumo vandenų valdymo srityje 4.1.5. Trūksta tarpvalstybinio bendradarbiavim o vandens telkinių taršai valdyti 4.2. Didėja pasklidoji žemės ūkio tarša. 4.3. Pažeistas upių vientisumas, natūralios hidromorfologinės savybės, žuvų migraciją trikdo kliūtys upėse 4.3.1. Didelis užtvankų skaičius lemia upėms būdingų gyvūnų ir augalų rūšių nykimą 4.3.2. 57 iš 98 hidroelektrinių daro reikšmingą neigiamą poveikį vandens telkinių būklei ir neleidžia pasiekti geros būklės statuso 4.3.3. Neigiamas sausinamosios melioracijos poveikis 4.4. Ūkinės veiklos, vertinant pagal geros aplinkos būklės kokybinius descriptorius, Baltijos jūros ekosistemoms sukelia neigiamus poveikius 4.5. Dalis	teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų (RPP) 5.2. Neefektyvi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo ir kokybės, sektoriaus tvarumo, Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų įgyvendinimo 5.2.1. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos reguliavimas nepakankamai skatina įmonių veikos efektyvumą, paslaugų kokybę ir plėtrą, sektoriaus gebėjimą išsilaikyti iš veiklos pajamų 5.2.2. Nėra išnaudojama masto ekonomija (RPP) 5.3. Netinkamai tvarkomos nuotekos individualiose nuotekų sistemose ir neefektyvi jų aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė	(reguliacinės, sutartinės ar teritorijų planavimo) apsaugos priemonės 6.2. Per mažas visuomenės aplinkosauginis sąmoningumas 6.3. Didėja invazinių rūšių atsiradimo ir paplitimo grėsmė ir žala, vangiai vykdomas jų plitimo ribojimai 6.4. Per mažas žemės ir miško savininkų ir valdytojų išitraukimas į gamtosaugos priemonių įgyvendinimą, ypač saugomų teritorijų priežiūrą, neveiksmingas kompensacinis mechanizmas biologinei įvairovei išsaugoti ir atkurti. 6.5. Miškų naudojimo būdai, ypač saugomose teritorijose, neatitinka pasikeitusių visuomenės lūkesčių ir nedera su saugomų teritorijų apsaugos tikslais. 6.6. Trūksta verslinės žvejybos suderinimo su biologinės įvairovės išsaugojimo tikslais. 6.7. Ribotos galimybės valdyti kai kurių saugomų rūšių ir elninių žvėrių daromą neigiamą poveikį žemės, miškų, žuvininkystės ūkiams. 6.8. Neužtikrinama nelaisvėje laikomų laukinių gyvūnų gerovė. 6.9. Ribotos galimybės vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę gyvosios gamtos srityje. 6.10. Neefektyvi augalų nacionalinių genetinių išteklių apsauga. 6.11. Išlieka genetiškai modifikuotų organizmų galimo neigiamo poveikio ekosistemoms grėsmė. 6.12. Didėja fragmentacijos keliamos grėsmės natūralių buveinių ir vietinių rūšių populiacijų ilgalaikiam išlikimui (RPP)	7.2. Neišnaudojamas miško žemės potencialas produktyviems medynams formuoti. 7.3. Neišnaudojamas miškų biomasės potencialas biokurui gaminti 7.4. Vyrauja smulkių valdų, fragmentuotas ir smulkmeniškai reglamentuotas privačių miškų ūkis 7.5. Neišvystyta miško medelynų infrastruktūra, trūksta pažangių miško dauginamosios medžiagos auginimo technologijų 7.6. Neužtikrinama miško medžių genetinių išteklių apsauga ir panaudojimas selekcijai ir miškams auginti 7.7. Trūksta kokybiškos miškų infrastruktūros	institucijų, nuo kurių priklaus o miškingumo didinimo įgyvendinimas, veiklos prioritetai. 8.2.2. Nesudarytos palankios teisinės ir finansavimo sąlygos, skatinančios veisti naujus miškus ir įtraukti medžių savaiminukais apaugančią ne miško žemę į miško žemės apskaitą. 9.3. Vartotojams ir verslui trūksta sąmoningumo, žinių ir paskatų atliekų prevencijai gaminių ir paslaugų projektavimo, gamybos ir vartojimo etapuose 9.4. Nepakankamas sąmoningumas ir dėmesys statybos atliekų prevencijai, ypač statinių projektavimo, statybos ir jos planavimo metu	sektoriuje 9.2.2. Pramonė, statybos ir kiti sektoriai prioritetą teikia pirminėms žaliavoms (EIM – pramonė) 9.3. Vartotojams ir verslui trūksta sąmoningumo, žinių ir paskatų atliekų prevencijai gaminių ir paslaugų projektavimo, gamybos ir vartojimo etapuose 9.4. Nepakankamas sąmoningumas ir dėmesys statybos atliekų prevencijai, ypač statinių projektavimo, statybos ir jos planavimo metu	kokybės rodiklius 10.3.1. Nepakankamai reglamentuotas ir finansuojamas oro taršos valdymas. 10.3.2. Trūksta oro taršos ir jos poveikio vertinimo ir rezultatų viešinimo. 10.3.3. Nepakankamai taikoma oro taršą mažinančių priemonių įvairiuose ūkio sektoriuose. 10.3.3.1. Transporto sektorius generuoja didžiausią transportui būdingų oro teršalų dalį Lietuvoje (SM) 10.3.3.2. Nėra susidomėjimo tiksliosios žemdirbystės taikymu bei oro taršos mažinimu ir jo kokybės gerinimu. Lietuvoje net 92,6 proc. (2019 m.) išmetamo NH3 kiekio yra iš žemės ūkio veiklos (ŽŪM) 10.3.3.3. Lietuvoje 2019 m. 68 proc. išmetamo SO2 kiekio, 40 proc. išmetamo KD2,5 kiekio, 28 proc. išmetamo NMLOJ kiekio, beveik visas Lietuvoje išmetamas sunkiųjų metalų, POT, dioksinų / furanų kiekis yra iš energetikos sektoriaus (EM). 10.3.3.4. Dominuoja taršios ir neefektyviai išteklius naudojančios technologijos pramonės sektoriuje (EIM) 10.4. Nemažėja aplinkos tarša pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis. 10.4.1. Silpna valstybinė kontrolė (priežiūra) cheminių medžiagų tvarkymo srityje 10.4.2. Trūksta informacijos apie cheminių medžiagų poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, jų saugų naudojimą 10.4.3. Cheminių medžiagų valdymas fragmentiškai integruotas į ilgos trukmės darnaus vystymosi, šalies ekonominės plėtros strateginio planavimo dokumentus 10.4.4. Neužtikrinamas saugus cheminių medžiagų tvarkymas per visą gyvavimo ciklą 10.4.5. Nesirenkamos mažiau pavojingos cheminės medžiagos ar technologijos 10.5. Neefektyvus ir nepakankamas žaliųjų viešųjų pirkimų (toliau – ŽVP) vykdymas 10.5.1. Rinkos pokyčių ir perkančiųjų organizacijų poreikių ir galimybių	apimtis 11.1.2. Trūksta žmoniškųjų išteklių ir kompetencijos 11.1.3. Nepakankama valstybinio aplinkos monitoringo techninė bazė ir neužtikrintas nuolatinis pakankamas finansavimas esamos techninės bazės palaikymui 11.1.4. Nekokybiškas ir nepakankamas duomenų, gautų vykdan t visų lygių aplinkos monitoringą, valdymas – neužtikrinamas duomenų apie aplinkos būklę saugojimas, sisteminimas, interpretavimas, naudojimas ūkinės veiklos reguliavimui, investicijų planavimui, politikos (įskaitant tarptautinę) formavimui, visuomenės informavimui ir švietimui 11.1.5. Lietuvoje vykdomas valstybinis atskirų aplinkos komponentų būklės monitoringas tik iš dalies užtikrina tarpvalstybinius monitoringo informacijos mainus, t. y. integruotas į tarptautinę aplinkos monitoringo sistemą 11.2. Neveiksminga savivaldybių aplinkos monitoringo sistema trukdo sukurti vientisą trijų lygių aplinkos monitoringo sistemą, kyla rizika, kad aplinkos kokybės valdymo sprendimai, ypač savivaldybių, priimami neturint pakankamos informacijos 11.2.1. Trūksta teisinio reglamentavimo ir investicijų, užtikrinančių veiksmingą,	12.3. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų techninis aprūpinimas neatitinka poreikių
--	---	--	--	---	--	---	---	---	--	--	--

problema) 2.2.3. Elektros iš AEI dalis, palyginti su Lietuvos bendruoju galutiniu elektros energijos suvartojimu, sudaro 18,79 proc. (2019 m.), siekiama 50 proc. (2030 m.), maža AEI dalis, palyginti su galutiniu energijos suvartojimu: 25,47 proc. (2019 m.), siekiama 50 proc. (2030 m.) (EM) 2.2.4. Nepakankamai plečiamas tvarus ūkininkavimas, neefektyvus mažai išskiriančių ŠESD technologijų diegimas, investicijų trūkumas žemės ūkio sektoriuje (ŽŪM) 2.2.5. Žemas išteklių panaudojimo efektyvumas pramonėje (EIM) 2.2.6. Didėjantis susidarančių atliekų kiekis ir nepakankamai efektyvus atliekų tvarkymas (9 problema)		nuotekų į vandens telkinius išleidžiamos netinkamos kokybės ir neleidžia pasiekti paviršiniams vandens telkiniams keliamų vandensaugos tikslų 4.5.1. Netinkamai išvalomos individualios, miestų ir gyvenviečių, pramonės nuotekos nuotekų valymo įrenginiuose 4.5.2. Ne visos paviršinės nuotekos išvalomos iki būtinų reikalavimų	6.13. Kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, ekosistemų paslaugų nuostatos neefektyviai integruotos į miškų ūkio, žemės ūkio, teritorijų planavimo ir kitus viešojo valdymo arba ūkio sektorius ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą 6.14. Neišplėtota žalieji infrastruktūra urbanizuotose teritorijose 6.14.1. Neišplėtota žaliosios infrastruktūros koncepcija ir neįtvirtintas jos teisinis reglamentavimas 6.14.2. Trūksta įgūdžių ir kompetencijos sėkmingam ir efektyviam žaliosios infrastruktūros plėtojimui šalyje 6.14.3. Urbanizuotose teritorijose nevykdomi ekosistemų atkūrimui, ekosisteminių paslaugų gausinimui skirti projektai (RPP) 6.15. Sutvarkyta tik nedidelė dalis praeities taršos židinių ir jų užterštų teritorijų (RPP) 6.16. Nesutvarkyta didelė dalis kasybos darbais pažeistų teritorijų (RPP)		neatitinkantis teisinis reglamentavimas 10.5.2. Perkančiųjų organizacijų (įskaitant viešajame sektoriuje) atstovų motyvacijos ir kompetencijos trūkumas 10.5.3. Nepakankami ištekliai nacionaliniu lygiu valdyti ŽVP sistemą 10.5.4. Subjektai gaunantys finansavimą iš nacionalinių ar ES lėšų nėra skatinami vykdyti ŽVP 10.6. Nepakankamas visuomenės aplinkosauginis sąmoningumas (horizontali) 10.7. Trūksta patrauklių ir efektyvių taršos mažinimo ir atliekų prevencijos skatinimo priemonių	valstybiniam aplinkos monitoringui keliamus reikalavimus atitinkantį savivaldybių aplinkos monitoringą. 11.2.2. Neišplėtota savivaldybių aplinkos monitoringo sistema (RPP)
---	--	--	---	--	---	--